

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002991

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-06-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжао Ян ..

2. Yang Zhao

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 07-09-2026

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15154

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.45, 18.41.45.11, 18.41.09

Тема дисертації:

1. Нові жанрові парадигми оперної драматургії у XX столітті: типологічний аспект
2. New Genre Paradigms of Opera Dramaturgy in the Twentieth Century: A Typological Perspective

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво». – Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової, Міністерство культури України, Одеса, 2026. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення процесів трансформації оперного мистецтва XX століття, які спричинили докорінну зміну художньої природи музичного театру та сформували нові принципи музично-драматургічного мислення. XX століття стало одним із найскладніших і найсуперечливіших періодів в історії європейської культури, коли традиційні уявлення про людину, історію, мистецтво та художню комунікацію зазнали глибокого перегляду. У цих умовах опера, яка протягом кількох століть залишалася однією з провідних форм музично-театрального мистецтва, опинилася перед необхідністю переосмислення власних естетичних засад, драматургічних моделей і способів взаємодії з аудиторією. Надзвичайної важливості набуває проблема вивчення кризи традиційної оперної моделі, що

сформувалася в епоху романтизму та була заснована на принципах психологічного реалізму, лінійного розвитку драматичної дії та антропоцентричної концепції героя. Соціокультурні катаклізми ХХ століття, розвиток модерністської естетики, поширення нових філософських концепцій та зміна художньої картини світу поставили під сумнів універсальність подібної моделі. Унаслідок цього відбувається поступовий перехід від театру переживання до театру представлення, від психологічно мотивованого персонажа до архетипу, символу або концептуальної функції, від драматургії події до драматургії ідеї та музичного процесу. Мета дисертації полягає у виявленні закономірностей еволюції художніх принципів опери ХХ століття та дослідженні процесів формування нових моделей музичного театру. Об'єктом дослідження є оперне мистецтво ХХ століття як цілісна художня система в процесі еволюції його естетичних, жанрових і драматургічних принципів. Предметом дослідження виступають художні принципи опери ХХ століття в умовах модерністського й постмодерністського переосмислення оперної традиції. Матеріалом дослідження стали оперні та музично-театральні твори композиторів ХХ століття, зокрема опери А. Берга «Воцек» і «Лулу», І. Стравінського «Цар Едіп» та «Пригоди гувльіси», П. Гіндеміта «Кардільяк», Аріберта Раймана «Лір», Б. Бріттена «Кривава річка», Л. Ноно «Al gran sole carico d'amore», Б. А. Циммермана «Солдати», М. Кагеля «Staatstheater», Ф. Гласса «Einstein on the Beach», а також наукові праці з історії музики, теорії музичної драматургії, естетики, філософії мистецтва, театрознавства та оперознавства.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 025 – Musical Art – Odesa National Music Academy named after A.V. Nezhdanova, Ministry of Culture of Ukraine, Odesa, 2026. The relevance of the study is determined by the need for a comprehensive understanding of the processes of transformation in twentieth-century opera, which brought about a radical change in the artistic nature of musical theatre and formed new principles of musical-dramaturgical thinking. The twentieth century became one of the most complex and contradictory periods in the history of European culture, when traditional ideas about the human being, history, art, and artistic communication underwent profound reconsideration. Under these conditions, opera, which for several centuries had remained one of the leading forms of musical-theatrical art, faced the necessity of rethinking its own aesthetic foundations, dramaturgical models, and modes of interaction with the audience. The problem of studying the crisis of the traditional operatic model, which had taken shape in the Romantic era and was based on the principles of psychological realism, the linear development of dramatic action, and an anthropocentric concept of the hero, acquires exceptional importance. The sociocultural cataclysms of the twentieth century, the development of modernist aesthetics, the spread of new philosophical concepts, and the transformation of the artistic picture of the world called into question the universality of this model. As a result, there occurs a gradual transition from a theatre of experience to a theatre of representation, from a psychologically motivated character to an archetype, symbol, or conceptual function, and from the dramaturgy of event to the dramaturgy of idea and musical process. The aim of the dissertation is to identify the regularities in the evolution of the artistic principles of twentieth-century opera and to study the processes through which new models of musical theatre were formed. The object of the study is twentieth-century opera as an integral artistic system in the process of evolution of its aesthetic, genre-related, and dramaturgical principles. The subject of the study is the artistic principles of twentieth-century opera under the conditions of the modernist and postmodernist rethinking of the operatic tradition. The material of the study consists of operatic and musical-theatrical works by twentieth-century composers, in particular Alban Berg's operas Wozzeck and Lulu, Igor Stravinsky's Oedipus Rex and The Rake's Progress, Paul Hindemith's Cardillac, Aribert Reimann's Lear, Benjamin Britten's Curlew River, Luigi Nono's Al gran sole carico d'amore, Bernd Alois Zimmermann's Die Soldaten, Mauricio Kagel's Staatstheater, Philip Glass's Einstein on the Beach, as well as scholarly works on music history, the theory of musical dramaturgy, aesthetics, the philosophy of art, theatre studies, and opera studies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку

суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Olexandra Ovsyannikova-Trel, Kira Maidenberг-Todorova, Niu Qianhui, Wang Yupeng, Zhao Yang. The category of the opera image as a complex phenomenon. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2023. Vol. 13, Issue 2, Special Issue 38, pp. 66-69
- Чжао Ян. Трансформації оперної драматургії XX століття: від психологічної драми до концептуального музичного театру. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2025. Вип. 44. С. 324-339.
- Чжао Ян. Еволюція жанрової форми опери у XX столітті: від реалізму до ігрової умовності. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 1025. Вип. 43. С. 101-115.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобода Лариса Миколаївна

2. Larysa Loboda

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5446-2380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батовська Олена Миколаївна
2. Olena Batovska

Кваліфікація: д. мист., проф., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1435-1245**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського**Код за ЄДРПОУ:** 02214350**Місцезнаходження:** площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство культури України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Вороновська Ольга Володимирівна
2. Olha V. Voronovska

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7181-996X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"**Код за ЄДРПОУ:** 02125473**Місцезнаходження:** вул. Старопортофранківська, Одеса, 65020, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Носуля Анатолій Валентинович
2. Anatolii V. Nosulia

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муравська Ольга Вікторівна

2. Olha Muravska

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0281-7503

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Грібіненко Юлія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Грібіненко Юлія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна